

I na práci z domova se vztahuje zákoník

Stejně jako po vypuknutí pandemie na jaře tohoto roku, i v průběhu podzimu stále víc zaměstnavatelů umožňuje svým zaměstnancům vykonávat práci z domova. Tzv. home office je jedním z preferovaných opatření, jak snížit riziko nákazy na standardním pracovišti a ochránit tak sebe i své pracovníky.

Výkon práce z domova je výkon sjednaného druhu práce se vším všudy

Zaměstnanci většinou home office vítají, protože jim umožňuje lépe sladit pracovní a rodinný život. Výkon práce z domova má ale svá pravidla, jichž si musí být zaměstnavatel i zaměstnanec vědomi před tím, než se pro tento způsob práce rozhodnou.

Překážka může nastat také doma

„Výkon práce z domova je výkon sjednaného druhu práce se vším všudy. To znamená, že zaměstnanec musí plnit své pracovní úkoly stejně kvalitně, jako kdyby je vykonával na standardním pracovišti. Fakt, že pracuje z domova, není omluvou pro nižší kvalitu práce nebo nižší výkonnost,“ připomněla Lucie Kalašová, advokátka spolupracující se společností bpv Braun Partners.

„Na druhou stranu platí, že zaměstnavatel může po zaměstnanci požadovat jen takové práce, které jsou kryté sjednaným druhem práce podle pracovní

Ilustraci foto Profimedia.cz (2)

smlouvy. Jiné práce (i když by byly z domova realizovatelné) není zaměstnanec povinen vykonávat, pokud s jejich výkonem nesouhlasí,“ dodala.

I během doby, kdy zaměstnanec pracuje z domova, může nastat situace, kdy zaměstnavatel pro něj nemá dostatek pracovních úkolů, aby vykryl celou pracovní směnu. V takovém případě však nemůže tvrdit, že zaměstnanec nemá žádné mzdové nároky za dobu, kdy nepracoval, protože byl doma a mohl se tedy

věnovat svým soukromým záležitostem. „Překážka na straně zaměstnavatele vznikla a je nutné ptát se proč. Podle důvodu pak lze určit, na jak vysokou náhradu mzdy má zaměstnanec nárok,“ upozornila Kalašová.

Výkon práce z domova podle ní nepředstavuje žádnou výjimku z obecných pravidel výkonu závislé činnosti. „Obecně platí, že závislá práce musí být vykonávána na náklady zaměstnavatele. To znamená, že zaměstnavatel by měl zaměst-

nanci poskytnout potřebné pracovní prostředky a nahradit mu případné účelně vynaložené výdaje spojené s výkonem práce z domova, třeba náklady za internetové připojení v rozsahu odpovídajícím vykonávané práci,“ shrnula advokátka.

Práce přesčas s příplatkem

Rozvrhuje-li zaměstnavatel zaměstnanci začátek a konec směny i při práci z domova a za-

městnanec pracuje se souhlasem zaměstnavatele přesčas, má nárok na mzdu, na kterou mu vzniklo právo, a příplatek za práci přesčas.

„Za souhlas s prací přesčas se považuje i to, když zaměstnavatel výsledky práce odebere za podmínky, že ví, že práce byla vykonána jako přesčasová práce,“ zdůraznila Kalašová.

Zároveň však připomněla, že mzda ani příplatek zaměstnanci nenáleží, je-li jeho mzda sjednána i s přihlédnutím k určité-

mu množství přesčasové práce a provedené práce je kryta tímto limitem.

„Mzda ani příplatek za práci přesčas zaměstnanci nenáleží ani v případě, kdy se zaměstnavatel se zaměstnancem dohodl, že zaměstnanec si bude sám rozvrhovat pracovní dobu. Jde o případy, v nichž zaměstnavatel neurčuje, kdy zaměstnanec práci vykonává, důležité pro něj pouze je, že zaměstnanec odevzdá hotovou práci v určitém termínu,“ upozornila Kalašová.

Zvláštní dohoda

Zaměstnanec by podle ní neměl překvapit, pokud jej zaměstnavatel požádá, aby spolu uzavřeli písemnou dohodu upravující některá základní pravidla pro práci z domova.

„Tato dohoda může obsahovat i povinnost zaměstnance umožnit zaměstnavateli vstup do prostor, kde práci vykonává, za účelem splnění povinností zaměstnavatele v souvislosti s bezpečností a ochranou zdraví při práci.“

Běžný je i závazek mlčenlivosti a základní pravidla pro práci s osobními údaji,“ vysvětlila advokátka.

Závěrem poukázala, že dosud nesjednanou práci z domova si nemůže ani jedna ze stran vynucovat. „Zaměstnavatel nemůže zaměstnance k práci z domova nutit a ani zaměstnanec si nemůže práci z domova v rozporu s uzavřenou pracovní smlouvou vynucovat,“ zdůraznila Kalašová.

Stranu připravil Karel Kvapil

Průzkum: Medici se necítí na péči o pacienty připraveni

Drtivá většina dotázaných studentů lékařských fakult v ČR se necítí připravena na to, vstoupit po škole do praxe. Největší obavy mají ze zvládnutí administrativy a z práce s informačními systémy.

Ukázal to dotazníkový průzkum Medici 2020, který mezi studenty čtvrtých až šestých ročníků všech osmi lékařských fakult o prázdninách provedl spolek Mladí lékaři.

Z průzkumu rovněž vyplynulo, že desetina mediků se nehodlá zapojit do českého zdravotnictví, a ti, kteří se zapojí, nejčastěji zvažují kariéru praktického lékaře. Kromě praktického lékařství jeví studenti velký zájem

o pediatrii, anesteziologii a intenzivní medicínu.

„Tato zpětná vazba je nesmírně důležitá jak pro samotné fakulty, tak pro celé zdravotnictví. Když studenti dostanou, co potřebují, nebudou se bát vkročit do praxe a svobodně si vybrat obor a nebudou utíkat za hranice za lepšími podmínkami,“ řekl Martin Kočí, předseda Mladých lékařů.

Nedostatek praxe

Z průzkumu konkrétně vyplynulo, že 80 procent studentů 6. ročníku pocítuje nedostatek zkušeností v práci se zdravotnickou dokumentací. Prakticky téměř tolik (78 procent) dotáza-

ných uvedlo, že se necítí na to, že by zvládli ihned pracovat s informačními systémy nemocnic.

Naopak dobrou zprávou je, že většina (93 procent) mediků nemá obavu z toho, že by nezvládla

samotné vyšetřování pacientů. „Studenti uvedli řadu důvodů, proč se necítí připraveni na praxi. Například příliš vysoký počet mediků připadajících na vyučujícího při praktické výuce, dále jmenovali nedostatek zpětné vazby, přílišné zaměření na teorii a nedostatečné procvičování dovedností nebo dokonce žádnou praktickou zkušenost z některých oblastí medicíny,“ vysvětlil Kočí.

„Téměř polovina studentů šestého ročníku uvedla, že nikdy při povinné výuce neošetřili nekomplikovanou chirurgickou ránu s následnou kontrolou lékaře. Alarmujících 60 procent respondentů zaškrtnulo, že je vyučující

téměř nikdy nesleduje a nekontroluje, jak vyšetřují pacienta,“ doplnil.

K průzkumu měli možnost se vyjádřit i zkušení lékaři. „Potěšil nás velký zájem o obor praktického lékařství a zároveň nás zaujal fakt, že studenti posledních ročníků označují informace v oblasti organizace a práva v jejich oboru za nedostatečné. V tom můžeme pomoci. Ve sdružení nabízíme praktickou pomoc jak se založením praxe, tak s poradenstvím týkajícím se právní odpovědnosti. Stejně tak pomáháme s pracovněprávními vztahy,“ připomněl Petr Šonka, předseda Sdružení praktických lékařů.

Rekvalifikace by se neměla odkládat

Statistice Čechů jsou v rámci vládního podpůrného programu Antivirus doma, firmy pro ně nemají práci. Ač vláda schválila prodloužení této podpory do konce října, odborníci varují, že čtvrtina těchto lidí se už nemá kam vrátit, jelikož jejich pracovní místa mezitím zanikla.

„V některých oborech bude velmi složité najít nové uplatnění, proto by lidé měli začít co nejdříve přemýšlet o rekvalifikaci,“ radí Andrea Šebková ze společnosti VORK Consulting.

Největším problémem současnosti je nejistota. Jen málokdo si může být jist, že s ním zaměstnavatel do budoucna počítá.

Podle prognóz ekonomů 200 tisíc lidí z těch, kteří nyní program využívají, zamíří na úřady práce a další velká část přejde do navazujícího kurzarbeitsu, bude-li vyhlášen. Ke konci roku tak lze podle Šebkové očekávat sko-

kový nárůst nezaměstnanosti. Kromě toho ale bude existovat i další skupina zaměstnanců pracujících jen pár dní v týdnu podle toho, jak bude mít zaměstnavatel zakázky. Mnohá odvětví se budou vzpamatovávat z dopadů koronaviru dlouhá léta a některá se už nikdy na stejnou úroveň nedostanou. Půjde zejména o ty obory, které už před příchodem covidu-19 stagnovaly.

„Nabídka volných pracovních míst ve většině odvětví meziročně klesla o 40 procent. V informačních technologiích (IT) to bylo 20 procent,“ popisuje situaci Šebková a doplňuje: „Aktuálně zaměstnavatelé opět začínají ‚ajťáky‘ nabírat. Zejména díky nim totiž mohly firmy, úřady i školy přežít v období koronavirové krize do online režimu.“

Nedostatek IT odborníků je dlouhodobým problémem a poptávka po nich neklesá. Problé-

mu si je vědoma i vláda, která slibuje, že podpoří rekvalifikace související s průmyslem 4.0, tedy technické profese a IT.

Studium i dálkově

Cesta do IT není tak složitá. „Do rekvalifikace se mohou pustit lidé i při zaměstnání či během doby, kdy jsou nuceni doma. K dispozici jsou kurzy, jež probíhají po večerech a o víkend,“ vyjmenovává Barbora Wachtlová, provozní ředitelka společnosti Green Fox Academy.

IT v posledních letech exponenciálně roste a poptávka po některých profesích se zvýšila ne o desítky, ale stovky procent. „Jde o odvětví s obrovským potenciálem, jež nabízí jedny z nejvyšších platů a nejtěšnější benefity. Navíc každý druhý softwarový developer má možnost pracovat z domova,“ připomíná výhody Šebková.

Kulturní příloha

Salon PRÁVO

čtvrtek | 1. 10.

- O východě Německa 30 let po sjednocení země
- Smutek a beznaděj v současném popu
- Polemika nad dílem Jiřího Menzela